

A szakértői becsléseknél Medián, Nézőpont Intézet, ZRI-Závecz a sorrend; a méréseknél ZRI-Závecz, Republikon, Medián

A kozvelemenykutatok.hu a pártok listás szavazatarányára adott szakértői becsléseket és méréseket hasonlította a választás eredményéhez. A politikai közvélemény-kutatásokat rendszeresen publikáló intézetek képzeletbeli, 2018-as választások előtti szakértői becslésre vonatkozó versenyét a Medián nyerte a Nézőpont Intézet és a ZRI-Závecz előtt. A választások előtti utolsó felmérések, terén viszont a ZRI-Závecz volt a legpontosabb, mögötte a Republikon és a Medián fért fel még a dobogóra.

A kozvelemenykutatok.hu a választások előtt utoljára publikált szakértői becslések, illetve mérések alapján megnézte, hogy melyik kutatóintézetek becsültek, illetve mértek pontosan, melyek kevésbé pontosan. Mind a választások előtt publikált szakértői becslések, mind pedig a legutolsó publikált mérési eredmények kapcsán a belföldi listás szavazatok arányát vetettük össze az intézetek adott pártra vonatkozó számával. Tehát a tényleges eredménybe nem vettük bele a külföldi magyarok levélszavazatát, viszont az átjelentkezőket és a magyarországi lakcímmel rendelkező, de külföldön szavazó állampolgárok, valamint a nemzetiségi listára szavazók voksait igen. Összességében ez alapján elmondható, hogy a közvélemény-kutatások jól vizsgáztak.

Szakértői becslések

Szakértői becslések esetén az intézetek munkatársai közvélemény-kutatási eredményeiket különböző, nehezebben mérhető tényezők (választási aktivitás, választástörténet, rejtőzködők és bizonytalanok pártpreferenciái) alapján korrigálva próbálják előrejelezni a listás szavazatok megoszlását.

Intézet	publikálás	Fidesz-KDNP	Jobbik	MSZP-P	LMP	DK	Momo	MIKKP	Együtt	Egyéb	Átlagos négyzetes hiba gyöke
Medián	április 8.	43	22	13	8	7	3	1	1	2	1,75
Nézőpont	április 5.	43	22	11	8	8	3	2	1	2	1,89
ZRI-Závecz*	április 6.	43	21	15	7	8	3	1	1	2	1,97
Publicus	április 4.	41	21	18	7	6	2	1	1	3	2,93
Iránytű	március 28.	41	25	13	7	7	2	0	1	4	2,96
Republikon	április 3.	41	21	19	6	6	3	0	2	2	3,21
Tényleges eredmény		47,36	19,80	12,37	7,34	5,58	3,16	1,79	0,68	1,92	
Az eltérések átlaga pártonként		5,36	2,20	2,92	0,70	1,42	0,58	1,03	0,49	0,58	

*A megadott intervallumok átlagai

A szakértői becslések esetén általánosságban azt lehet mondani, hogy bár a Fidesz-KDNP népszerűségét az összes cég a ténylegesnél alacsonyabbra becsülte, az MSZP-Párbeszéd és a Jobbik listás eredménye kapcsán azonban csak egyes intézetek becslése bizonyult pontatlannak. A kisebb pártok népszerűségét hibahatáron belül jelezte előre az összes kutatóintézet. A Fidesz-KDNP eredményének esetén átlagosan 5,36 százalékpontot tévedtek a szakértői becslések. A Jobbik (2,2-es eltérésátlag) és az MSZP-P (2,92) esetében a tévedés mértéke kisebb volt, a 10 százaléknál gyengébb listákat pedig átlagosan 1 százalékponton belül, vagy még pontosabban találták el a kutatócégek.

A Medián a győztes Fidesz-KDNP támogatottságát 4 százalékponttal alábecsülte, az ellenzéki pártok szavazatarányát pedig maximum másfél százalékpontos eltéréssel jelezte előre, 1,75-ös mutatóval ezért ő bizonyult a legpontosabban becslőnek.

A képzeletbeli dobogó második fokára a Nézőpont Intézet állhat fel 1,89-es mutatóval. A Fidesz-KDNP listájának szintén 43 százalékos előrejelzést adó intézet az MSZP-P-t kicsivel a végeredmény alá-, a DK-t pedig fölébecsülte, a kisebb pártok esetén viszont a lehető legközelebbi egész számú becslést adta.

A ZRI-Závecz szakértői becslése volt a harmadik legpontosabb 1,97-es mutatóval. A kormánypártot Závecz Tiborék is 43 százalékra taksálták, viszont az MSZP-P listájának szavazatarányát felülbecsülték nagyjából 2,5 százalékponttal, a kisebb pártok közül – a DK eredményén kívül – pontosan becsültek.

A valamivel gyengébben teljesítő Publicus a kormánypárti listát több, mint 6 százalékponttal becsülte alul, viszont a valóságosnál jóval több, 18 százaléknyi szavazatot várt az MSZP-P-listára. Átlagosan 2,93 százalékpontot tévedett.

A kormánypártokat szintén jelentősen alábecsülő Iránytű Intézet a Jobbik eredményét prognosztizálta a végeredményhez képest 5,2 százalékponttal magasabbra, de a többi párt esetében sem voltak pontosak. Összességében 2,96 százalékponttal becsültek meg rosszul átlagosan egy pártot.

A legpontatlanabb szakmai becslést a Republikon Intézet adta, mely a Fideszt nagyon alá-, az MSZP-Párbeszéd listáját viszont nagyon fölébecsülte, átlagosan 3,21 százalékpontot tévedtek.

Mérések

Intézet	Módszer	Időszak	Elem- szám	Fidesz- KDNP	Jobbik	MSZP-P	LMP	DK	Momo	MKKP	Együtt	Egyéb	Átlagos négyzetes hiba gyöke
ZRI-Závecz	személyes	március 7-14.	1000	47	19	13	6	8	3	2	1	1	1,05
Republikon	személyes	március 10-23.	1000	49	19	17	4	5	2	0	2	2	2,17
Medián	személyes	március 23-27.	1200	53	16	12	7	6	2	2	1	1	2,33
Nézőpont	személyes	március 3-19.	1000	52	15	11	8	8	3	2	0	1	2,45
Publicus	telefonos	március 8 – április 3.	1006	45	20	19	7	5	2	0	0	2	2,47
Századvég	telefonos	március	1000	51	13	15	7	6	0	0	1	7	3,43
IDEA	online	március 28-31.	1000	39	21	12	6	13	1	0	2	6	4,14
Tényleges eredmény				47,36	19,80	12,37	7,34	5,58	3,16	1,79	0,68	1,92	
Az eltérések átlaga pártonként				3,81	2,63	2,38	1,10	2,04	1,30	1,11	0,71	1,73	

A választásokat megelőző utolsó mérések esetében azt lehet mondani, hogy nagyobb szóródása volt az intézetek pontosságának, mint a szakértői becslések esetében. Egyértelműen látszik az is, hogy a személyes interjúk (ZRI-Závecz, Republikon, Medián, Nézőpont) jóval pontosabb mérési eredményeket adtak, mint a telefonos felmérések (Publicus, Századvég). Különösen pontatlannak bizonyultak a közösségimédia-alapú, tehát interneten zajló adatfelvételek. Fontos megjegyezni, hogy bár a mérések esetében jóval nagyobb szóródás volt a Fidesz-KDNP népszerűségében, mint a szakértői becslések esetében, összességében azonban mégis közelebb voltak ezek az adatok a végeredményhez, mint a szakértői becslések számai (3,81 százalék vs. 5.36 százalék).

A választásokat megelőző utolsó közvélemény-kutatások közül tehát a Závecz Research-é bizonyult a legpontosabbnak, a végeredmény és a szakmai becslések közötti négyzetes eltérések átlagának négyzetgyöke, tehát a pártok esetében vett átlagos eltérés az ő esetükben 1,05. Az első négy helyen befutó lista végső eredményét egyaránt tulajdonképpen egy százalékpontos hibával becsülte meg a Závecz Tibor vezette kutatócég, egyedül a DK erejét mérték felül ennél jelentősebb mértékben.

A második legpontosabb mérést a Republikon Intézet készítette. Elsősorban a Fidesz-KDNP és a Jobbik eredményének pontos adataival jeleskedett, míg az MSZP és a Párbeszéd közös listájának az eredményét öt százalékponttal magasabbnak mutatta ki a valódinál, az LMP-t pedig „kijeltette” az Országgyűlésből. Átlagosan 2,17 százalékpontot tévedtek pártonként.

A Medián a Fideszt fölé-, a Jobbikot alábecsülte, az ennél gyengébben szereplő listák eredményeit viszont nagyon pontosan mérte, ezzel befutva a harmadik helyre 2,33-as szóródási mutatóval.

A Nézőpont Intézet esetében a Mediánhoz hasonló eltérések voltak a végeredmény és a mérési eredmények között, a Fideszt fölé-, a Jobbikot pedig alábecsülte a cég. Átlagosan 2,45 százalékpontot tévedett pártonként.

A Publicus a Jobbik eredményt eltalálta, azonban a Fidesz-KDNP-t alá-, az MSZP-Párbeszédet pedig jelentősen fölébecsülte. 2,47 százalékponttal mérték átlagosan mást pártonként, mint a végeredmény.

A Századvég a Fidesz-KDNP esetén a végeredménynél magasabb értéket mért, valamint náluk a baloldal vezető ereje népszerűbb volt, mint a Jobbik listája, végül ez fordítva alakult. Kutatásukban, a többi intézettel ellentétes módon az egyéb pártok közé sorolták a Momentumot és a Kétfarkú Kutya Pártot is, így mérésük nehezebben összehasonlítható a többi intézet eredményével.

Az IDEA Intézet közösségimédia-alapú módszerrel próbált beszállni a kutatók versenyébe, azonban a későbbi győztes Fideszt majdnem 10 százalékponttal alul-, a DK-t pedig 7 százalékponttal felülmérte, így utolsó lett a kutatóintézetek mérési versenyében. Pártonként átlagosan 4,14 százalékpontot, tehát a hibahatáron jóval nagyobb mértékben tévedett.

Módszertan

A kozvelemenykutatok.hu a pártok listás szavazatarányára, a választásokat megelőző időszakban utoljára adott szakmai becsléseket és méréseket egy szóródási mutató, a végeredmény és a becslések közötti négyzetes eltérések átlagának négyzetgyöke alapján rangsorolta. Ez azt jelenti, hogy minden intézet esetében megnézte, hogy adott pártra adott becslése és a választási végeredmény között mekkora volt az eltérés, majd ezt négyzetre emelte és ebből gyököt vont (annak érdekében, hogy a különbségek összege pozitív legyen), végül ezeket az eltéréseket összeadta. Ezáltal egy olyan mérőszám jött létre, ami megmutatja, hogy adott cég átlagosan hány százalékpontot tévedett egy párt esetében. A választási eredmény esetén a Magyarországon állandó lakcímmel rendelkező állampolgárok által leadott szavazatok arányait vettük figyelembe, mivel a közvélemény-kutatások a hazai népesség demográfiai kategóriái szerint reprezentatívak. A Tárki sem szakértői becslést, sem pedig a választások előtt közvetlenül pártpreferencia adatokat nem közölt.